

BoekStart

Boekidee voor de kinderopvang

wat zie je in de tuin, nijntje?

Wat zie je in de tuin, nijntje?

Illustraties van Dick Bruna

Mercis; 2024: stoffen zig-zagboekje (leporello) met 5 dieren in zwart getekend op witte achtergrond, en op de achterkant 5 dieren in wit getekend op zwarte achtergrond.

Daar is ze weer, die lieve nijntje, hier op de voorkant van een stoffen leporello of zig-zagboekje. Aan de ene kant is de achtergrond wit en zijn er een bij, een poesje, een slak en een mus in zwarte lijnen getekend. Aan de andere kant is de achtergrond zwart en zie je een vlinder, een worm, een egel, een muis en een duif in witte lijnen getekend. Het is een superfijn babyboekje waarmee je samen plezier hebt in kijken, spelen, praten, geluidjes maken, liedjes zingen, versjes verzinnen en bewegingen maken. Dat zo'n eenvoudig boekje zo uitnodigend kan zijn om jou met de allerkleinsten in je groep lekker speels bezig te laten zijn! Heerlijk toch?

Voor baby's

Dit zig-zagboekje is bedoeld voor de allerjongsten. Het is lekker soepel, licht van gewicht en je kunt het toch ergens rechtop tegenaan zetten. Je weet dat de eerste boekjes die je baby's laat zien zwart-witboekjes zijn omdat ze contrast goed zien. Nu is het zo dat een baby juist die eerste maanden nog niet naar de kinderopvang komt en meestal pas na het zwangerschapsverlof aan jou wordt toevertrouwd. Maar je merkt dat ook baby's ouder dan een paar maanden plezier hebben van dit boekje. Ook voor jou is het aantrekkelijk, want je hebt iets in handen waarmee je een baby de volle aandacht kunt geven. Bovendien stimuleer je er de visuele ontwikkeling door en die is in het eerste half jaar belangrijk. De baby leert de blik steeds wat langer op het boek te richten en leert de plaatjes te volgen van de ene naar de andere kant. Wat een goed begin van leesplezier!

Voorbereiding

Hoe simpel het boekje er ook uitziet, hoe je het gebruikt is best wel een uitdaging. Een jonge baby reikt er nog niet naar, richt er wel de blik op, maar verder hangt het van jou af of het een fijn 'leesmomentje' wordt. Let eens op het volgende:

- Kies in welke houding het handig is voor de baby om naar het boekje te kijken. Leg je de baby op je bovenbenen een beetje omhoog terwijl je het boekje laat zien? Of leg je de baby in de box op de buik en zet je de leporello tegen de kant? ([Tummy time](#))
- Kies de juiste afstand waarop de baby de plaatjes goed kan zien. Middenvoor ter hoogte van de neus op ongeveer 30 cm afstand werkt goed.
- De baby kijkt er meestal heel rustig naar en dat helpt jou om ook heel rustig te zijn. Je maakt eerst oogcontact met de baby en je praat rustig over wat de baby doet en wat er te zien is. De geluidjes die de baby maakt doe je na.
- Bij elk diertje verzin je iets eenvoudigs. De bij laat je zoemen, de duif zegt 'roekoe' en de mus zegt 'tjiep tjiep'. Vaak is dat bij een of twee diertjes al genoeg.

BoekStart

Introductie

De beste manier om een boekje te introduceren bij een baby is door het meteen te laten zien. Toon het boekje nog opgevouwen, vertel hoe leuk nijntje is en ook al begrijpt zo'n kleintje dat nog niet, het is goed dat het je stem hoort en je woorden en de toon waarop je praat. Je introduceert deze leporello met: 'Kijk maar!' en vouwt hem open. Je laat eerst de ene kant zien, wacht het even af en keer dan de andere kant naar de baby toe. Deze kennismaking is voor de baby al een hele sensatie.

Voorlezen en praten

Voorlezen is in de vroege babyfase iets heel anders dan zoals we dat doen met een oudere baby. Die weet al beter wat de bedoeling is, grijpt zelf het boekje vast, kijkt langer naar de plaatjes en brabbelt met jou mee als jij praat of zingt. Die ontwikkeling gaat best snel. Dat kan ongeveer zo gaan als in dit voorbeeld:

- Pm en baby Otis van 3 maanden zijn al wat vertrouwd geworden met elkaar. Na de voeding geeft Pm Otis de tijd om nog rustig op haar wat opgetrokken bovenbenen te liggen. Vandaag merkt ze dat Otis heel alert is, rondkijkt en lacht als ze met hem praat. Ze neemt er de leporello van nijntje bij. Otis heeft die al eerder een paar keer gezien, telkens eventjes. Nu vouwt ze de leporello zo dat hij alleen het plaatje van de muis ziet. Otis kijkt aandachtig en langzaam zegt pm het versje op van 'Er komt een muisje aangelopen, komt in Otis halsje gekropen'. Ondertussen laat ze zachtjes haar vingers over zijn buikje naar zijn halsje lopen en kriebelt hem wat onder zijn kinnetje. Hij kijkt haar aan en Pm ziet dat hij geniet van de aandacht en het spel.
- Otis is nu 7 maanden en ligt op zijn rug in de box. Pm zet de leporello tegen de kant zodat Otis de plaatjes goed ziet. Hij kijkt en wil het boek pakken, maar kan er niet bij. Hij rolt van zijn rug op zijn buik, grijpt nu het boekje en trekt het naar zich toe. Hij schuift en zwiept er wat mee. Pm ziet dit en begrijpt dat het lastig is om goed naar de plaatjes te kijken. Ze helpt hem door het boek goed voor hem neer te leggen en het mee vast te houden. Ze wijst het plaatje aan van de poes en zingt 'Poesje Mauw'. Otis trekt het boekje weer naar zich toe. Pm legt het weer goed voor hem neer en wijst op de mus: 'Tjiej tjiej!'. Otis lacht. Pm: 'Nog een keer? Tjiej tjiej!'.

Verwerking

Na het voorlezen verwerkt een kind nog veel van het onderwerp van het boek als je het voorlezen herhaalt en uitbreidt.

- **Naar buiten**
 - » Ga met de baby naar buiten want daar zijn de diertjes te vinden. Wie weet wat jullie zien en horen om over te praten: een paar mieren die rondlopen, een lieveheersbeestje, een zoemende bij, een vogel in de lucht of er zit een duif op een dak.
- **Andere dierenboekjes**
 - » Er zijn veel andere stoffen en kartonnen boeken met plaatjes of foto's van dieren. Leg die in de box of op het speelkleed. Leuk om zelf te laten onderzoeken en je leest ze voor natuurlijk.

Leen [Wat zie je in de tuin, nijntje?](#) in de Bibliotheek via [Jeugdbibliotheek.nl](#).

Kijk voor meer [Boekideeën](#) op [boekstartpro.nl](#) onder Kinderopvang.

Door: Elly van der Linden